

Koncepce rozvoje GHMP 2021-2026

Stručná rekapitulace

GHMP jsem převzala s řadou nedostatků a nevyřešených problémů, infrastruktura neodpovídala instituci galerijního typu 21. století, chyběla řada nezbytných funkcí a jejich personální zajištění. Pro stručnost uvádím ty nejpalčivější a celkový stav popisuji v množném čísle, protože bez svých kolegů, jejich podpory a jejich osobního vztahu k instituci, by se GHMP nemohla posunout do dnešní podoby.

- 1/ organizační struktura byla účelově nastavena tak, aby vyhovovala tehdejšímu direktivnímu řízení, nikoliv vlastnímu fungování instituce a logickému propojení jednotlivých oddělení ve vertikálním i horizontálním rastru
- 2/ edukaci zajišťovala pouze jedna odborná síla bez zázemí
- 3/ neexistovalo PR oddělení, pouze pozice mluvčí
- 4/ správa veřejné plastiky a zejména její restaurování trpělo nejasnými transakcemi se sponzory a dodavateli a zejména neefektivním a pomalým zadáváním prací
- 5/ katalogy k výstavám vycházely v jediném napojeném nakladatelství bez konkurenční nabídky
- 6/ v galerii byl neefektivně implementován předražený elektronický systém evidence sbírek
- 7/ část sbírek byla uložena v bývalém atomovém krytu UK, kde GHMP platila vysoké nájemné navzdory ne zcela vyhovujícím podmínkám
- 8/ GHMP měla ve správě 10 budov, jednu z nich právě rekonstruovala (*Rothmayerova vila*) a bylo proto nezbytné se zamyslet nad účelností každé z nich a pokusit se je konstruktivně redukovat
- 9/ *Slovanská epopej* byla sice vystavena ve *Veletřním paláci*, ale smlouva byla podepsána pouze na dva roky a vzhledem k obrovským investicím do expozice (cca 55 mil.) bylo nutno vyjednat její prodloužení a méně ultimativní finanční podmínky s NG
- 10/ GHMP neměla akviziční fond po celou porevoluční éru, přičemž sbírkotvorná činnost je základem jejího poslání; sbírky trpěly a trpí nesourodou kvalitou, která vyplývá z historie jejího vzniku a tendenčních praktik za minulého režimu
- 11/ GHMP převzala do správy *Pražský dům fotografie* ve stadiu přestavby a před kolaudací, která byla následně zamítnuta z důvodu nevyhovujícího řešení klimatizace, a prostory stály ladem
- 12/ *Colloredo-Mansfeldský palác* byl užíván soukromou iniciativou ke komerčnímu účelu a GHMP financovala jeho provoz

Současný stav

1/ organizační struktura respektuje vzájemné pracovní vazby oddělení a jejich význam pro instituci; servisní složky mají stejné postavení jako odborné a jejich pozice tak získaly potřebný respekt.

2/ vzniklo samostatné *Edukační oddělení* (3 odborné pracovnice + asistentka + knihovnice) a spolupracuje řada stálých externích spolupracovníků z řad výtvarných pedagogů i historiků umění. Edukátorky jsou členkami profesních sdružení (INSEA, KEP RG) a prezentují své zkušenosti na odborných fórech doma i v zahraničí. Vybuodovali jsme rozsáhlé zázemí v *Colloredo-Mansfeldském paláci*, včetně ateliérů, fotografické laboratoře a příruční knihovny (180 m²). Již šestou sezónu funguje Eko-ateliér v *Trojském zámku* zaměřený na program s přesahem k environmentálním tématům. Edukační oddělení ročně připravuje na 900 programů pro všechny typy škol, rodiny s dětmi, seniory a pro návštěvníky se specifickými potřebami: workshopy, komentované prohlídky, setkání sekce edukátorů Rady galerií; připravuje metodické příručky pro ostatní podobná pracoviště,

úzcce spolupracuje s Národním pedagogickým centrem na speciálních programech pro pedagogy a aspiruje na pozici celostátního metodického centra.

3/ bylo vytvořeno *PR oddělení* (6 specialistů a office manager) řešící komunikaci, doprovodné programy a ediční činnost (včetně distribuce katalogů) a plní tak širokou škálu funkcí směrem k veřejnosti. *PR oddělení* se postaralo o novou vizuální identitu, která byla přijata odbornou i širokou veřejností s velkou odezvou a vyplatil se tak její výběr v široce obsazeném tendru (90 uchazečů!) ve spolupráci s Czechdesignem, a stali jsme se tak příkladem pro další podobné instituce.

4/ veřejná plastika dostala nové odborné vedení a dnes je její správa svěřena celému týmu, který tvoří již třetím rokem samostatné oddělení (3 odborní pracovníci a referent). Restaurátorské práce jsou zadávány průběžně a efektivně a rozšířily se také na díla druhé poloviny 20. století, a pokud jsou spolufinancovány sponzorsky, tak na základě zákonných, jasných a vzájemně vyhovujících smluvních podmínek. K agendě oddělení přibyla administrace programu *Umění pro město*.

5/ ediční činnost je plně pod naší kontrolou a jak bylo uvedeno, je součástí práce *PR oddělení*, které systematicky spolupracuje s externími autory, překladateli, editory a grafickými studii. Od roku 2012 jsme vydali na 50 vlastních publikací a začali se věnovat vedle katalogů a monografií také průvodcům, které přibližují dějiny našich nejvýznamnějších objektů (*Zámek Troja, Bílkův dům* v Chýnově, *dům U Kamenného zvonu*, v přípravě *Bílkova vila* v Praze).

6/ vyjednali jsme snížení nájmu s Karlovou univerzitou za provizorní depozitář a začali řešit s magistrátem převedení prázdné haly na *Bouchalce* v Buštěhradě, kde jsme již skladovali v areálu bývalého CO skladu veřejnou plastiku; po zdoluhavém vyjednávání jsme tuto halu získali do správy v roce 2018 a navrhli její přestavbu v profesionální technologiemi vybavený depozitář, který by vyřešil letitá provizória a nedostatek odpovídajícího prostoru pro řádnou péči o sbírky.

7/ systém elektronické evidence sbírek vyvíjený firmou *Logica* byl nejenom nákladný, ale především nefunkční a když firma přešla pod nadnárodní konsorcium, podařilo se nám sjednat ukončení smlouvy a uzavřít smír bez hrozících penále; nezbývalo než systém udržovat ve stádiu, v jakém jsme jej stopli a čekat na příležitost jej ukončit a přejít na jiný, což se podařilo přechodem na systém *Musaion*, který se nyní postupně šíří nejen v ČR, ale i v zahraničí - je propracovaný a jeho výhody jsou v požadované kvalitě a přijatelné ceně za produkt a péči o něj, ale rovněž v kompatibilitě s řadou našich muzejních a galerijních institucí. Výsledné náklady se nakonec dostaly na jednotky milionů oproti šesti desítkám milionů za systém *Logicy*. V současnosti v rámci nové tváře našeho webu budeme mít nově přístupnou online databázi s daty odpovídajícími badatelskému i veřejnému zájmu o naše sbírky.

8/ v průběhu posledních let jsme omezili počet expozičních prostor o několik objektů. První bylo 2. patro Staroměstské radnice, kde byly výstavy paralyzovány náporom turistů směřujících do věže a svatebčany. Jeho návštěvnost se tak koncentrovala pouze na vernisáž a po ní se stalo téměř nedostupné. Dalším objektem pak byla *Rothmayerova vila*, kde byla po mém příchodu dokončována rekonstrukce. Vzhledem k plánovanému zaměření na tvorbu architekta O. Rothmayera se nabízelo převést vilu do správy *Muzea hl. města Prahy*, které je úspěšným provozovatelem blízké *Millerovy vily* a vytvořit tak smysluplnou návštěvnickou synergii. GHMP není specializovaná na architekturu. Bílkovy vily jsou pozůstalostí po sochaři a grafikovi, tudíž organicky zapadají do portfolia GHMP.

Dalším objektem, který přešel pod správu *Muzea* je *Dům U Prstenu*, kde v lokalitě spojené s údajným rodištěm Karla IV. vznikla expozice věnovaná jeho době s využitím sbírek *Muzea* a nových technologií. Pro GHMP byly prostory vzhledem k dominanci velkých formátů, instalací a projekcí v současném umění, velmi obtížně využitelné.

9/ s NG jsme vstoupili do jednání a prodloužili smlouvu na pronájem Velké dvorany o další dva roky s tím, že výše nájemného bude rovněž příznivější i s ohledem na zřetelný přínos pro návštěvnost vlastních stálých expozic NG. Nakonec *Slovanská epopěj* setrvala ve *Veletržním paláci* celkem 5 let a její návštěvnost byla setrvale vysoká. Po nástupu J. Fajta jsme prostor uvolnili pro výstavní program NG. *Epopěj* vycestovala do Tokia, kde ji vidělo během tří měsíců 667 000 diváků a stala se tak třetí nejnavštěvovanější výstavou na světě v roce 2017.

10/ po předestření faktického stavu sbírek Odbor KUC vyšel vstříc našim požadavkům na doplnění sbírkového fondu a máme pravidelné příspěvky na akvizice v rozmezí 6 – 7 miliónů. Doplnujeme ty segmenty a etapy, které jsou ještě pro náš rozpočet dostupné a snažíme se vytvářet specializovanou sbírku se zaměřením na geometrii, neokonstruktivismus a další reduktivní tendence od 60. let do současnosti, dále na akční umění, fotografii, pohyblivý obraz. Doplnujeme také autory 90. let, kteří byli představeni na řadě výstav GHMP představujících tuto dekádu.

11/ v *Domě fotografie* bylo vyprojektováno nové řešení klimatizace, které nezasahovalo do společných a obytných částí domu, dokončili jsme úpravy výstavních prostor a otevřeli v roce 2013 první výstavu (*Slovenská nová vlna*).

12/ finance, které byly určeny k přebudování 3. patra na zázemí pro soukromou iniciativu Artbanka, jsme využili k transformaci prostor na výstavní sály, které dodnes slouží pro monografické výstavy střední generace, dříve pořádané v 2. patře Staroměstské radnice. Vypracovali jsme podrobnou studii budoucího využití paláce, který by měl v budoucnu sloužit jako centrála GHMP. Taneční sál a piano nobile jako víceúčelové prostory pro multižánrové projekty, část do ulice propojená napříč křídly jako prostor pro dlouhodobé výstavy z našich sbírek, novodobé křídlo jako centrální office, edukační centrum a knihovna s čítárnou. Z tohoto plánu se nám postupně dle kapacity přidělených financí podařilo vybudovat kromě již zmíněných výstavních prostor ve 3. patře edukační centrum v délce celého přízemí jednoho křídla, malou kavárnu se zahrádkou na nádvoří a ubytování pro spolupracovníky z mimopražských destinací. V bývalé kočárovně vznikl výstavní prostor pro cyklus *Start up*.

Výhled 2021-26

Program

GHMP se v minulém období orientovala na programové cíle, které navazovaly na dříve definovaná a sledovaná témata (např. konstruktivní tendence) a současně hledala ta, která vycházela ze specializace odborného týmu.

V celém období převažoval zájem o umění druhé poloviny 20. století a prvních desetiletí 21. století.

Z mého pohledu při zpětném hodnocení v odborné práci chybí větší **koncentrace na vlastní sbírky**, které přes svou nevyrovnanou kvalitu poskytují vhled do okolností vzniku a profilu instituce v minulosti a mohou být důležitým dokumentem dobového chování a paradigmat. To se částečně podařilo reflektovat na výstavě věnované 50. výročí vzniku instituce (2013). V nastávajícím období chci usilovat o intenzivnější práci s naším vlastním fondem a vytěžit témata, která by stavěla na jeho charakteru a struktuře.

Formát a obsah takových projektů by mohl sloužit, jako systematická odborná příprava budoucí stále nebo dlouhodobé expozice. V příštím roce půjde o tento princip na výstavě *Heroin Crystal*, která zobrazí novou roli fotografie v tvorbě umělců generace devadesátých let a kde budou figurovat výhradně díla z našich sbírek. Tento trend by měl sloužit nejen k vyjádření potenciálu našich sbírek, ale také k odhalení mezer, které bude nadále možno doplňovat. Exponovat takovéto projekty je efektivní způsob, jak si osvojit kvality a odhalit nedostatky našich kolekcí a zároveň jak jejich existenci průběžně připomínat.

Cílem pro příští období je GHMP obsahově odlišit od NG Praha. V posledních několika letech se v NG pozornost masivně obrátila k současnému umění a částečně tak GHMP z tohoto pole vytlačila. Jistou specializaci jsme si udrželi zejména v prezentaci **sochařství** jako samostatného žánru (Neklidná figura, Richard Deacon, cyklus sochařských "vizitek" na zámku Troja - Cigler, Škoda, Příhoda, Kačer, Hnízdil, Kovařík). V tomto směru bychom rádi pokračovali v návratu k velkým zakladatelským osobnostem moderního sochařství (chystaná výstava I. Meštroviče) a v menších projektech zaměřených na současné autory ve zmíněném cyklu na zámku Troja. V rámci sledování generace 80. a 90. let budeme také vybírat prioritně osobnosti sochařství, případně umělce rozkročené mezi více žánry včetně objektu (zamýšlená výstava sochařů ze skupiny *Tvrdohlaví*). Považujeme to za důležitý signál k veřejnosti, který by měl také soustavně zvýrazňovat naši činnost jako **správce a garanta v oblasti veřejné plastiky**.

GHMP naváže na prezentaci **významných zahraničních a domácích sbírek geometrických tendencí**, se kterými jsme díky našim předchozím aktivitám v kontaktu. Navázali jsme spolupráci s *Deutsche Telekom*, který má rozsáhlou sbírku současného Středoevropského umění a rádi bychom ji představili spolu s některými našimi akvizicemi.

Z domácí scény budeme nadále sledovat klasiky generace 60. a 70 let (Jan Jedlička, Jitka Svobodová). Počítáme také s pokračováním spolupráce s **tranzitem.cz** na projektu **Bienále** v roce 2022. Na základě prvního ročníku a jeho odezvy budeme společně usilovat o další finanční zdroje, které umožní etablování programu v širším kontextu města. Formát Bienále nabízí široké spektrum spolupráce v komunitním smyslu, jak to naznačil již první ročník. To je také cíl a důležitý faktor pro specializaci GHMP v příštích letech – soustředit se na **vztahy s různými komunitami a menšinami** ve městě a aktivně s nimi spolupracovat nejen na doprovodných programech, ale případně i na podpoře umělců z jejich řad, včetně mimovýtvarných oborů např. formou multižánrových pořadů.

Pod vedením Tomáše Pospiszyla připravujeme se Společností J. Chaloupeckého výstavu mapující rozsáhlé aktivity kritika a teoretika J.Chaloupeckého prostřednictvím archivů i aktuálních ohlasů na jeho práci.

Některé dlouhodobé součásti našeho programu budou v příštích nejméně dvou letech omezeny rekonstrukcí *Colloredo-Mansfeldského paláce*, kde nebude v provozu prostor pro nastupující generaci umělců v cyklu **Start up**. Nabízí se tento typ výstav přesunout do 3. patra paláce, kde dosud probíhaly monografické výstavy umělců střední generace, pokud nám ovšem rekonstrukce dovolí jej nadále využívat v plném rozsahu. Oba typy výstav by se zde mohly v průběhu rekonstrukce střídát.

Dalším žánrem, který intenzivně sledujeme, je **fotografie**. Ta má dlouhodobě místo v *Domě fotografie* a v *Domě U Kamenného Zvonu*, kam umísťujeme monografické výstavy nejvýznamnějších osobností. V DF jde o široký záběr od historických vývojových stádií fotografie, až po současné umělce mezi kterými nechybí ani představitelé hraničních projevů konceptuálního charakteru. Funguje spolupráce s *Ústavem dějin umění AV*, který spravuje rozsáhlý archiv vzácných historických snímků. Jedním z možných budoucích titulů, o kterém uvažujeme, je např. výstava fotografických vedut, jako další příklad z dosud nepublikovaných součástí tohoto výjimečného fondu, čímž bychom navázali na úspěšné projekty z minula (M. Groll, J. Sudek).

Věda a výzkum

V případném následujícím funkčním období bych se chtěla soustředit na akreditaci GHMP mezi vědecko-výzkumná pracoviště. Jako instituce zřizovaná hl. městem budeme potřebovat podporu MHMP v tomto úsilí, zejména pak na úrovni jednání s *Radou vlády pro vědu, výzkum a inovace*. Tento prestižní statut je samozřejmě podmíněn výkony samotné GHMP v oblasti výzkumu. Proto je potřeba náš program zaměřit na badatelské cíle, které přináší nové, rozvinutější pohledy na nejrůznější fenomény našeho oboru. Některé z minulých projektů již naznačily, že jsme schopni takové projektové týmy vytvořit (Ján Mančuška, Neklidná figura, Devětsil). Tento statut je přínosný pro GHMP jak z hlediska respektu, tak z hlediska nových finančních možností, které lze znovu vkládat do výzkumu a multiplikovat tak dosažená stadia výzkumu.

Komunikace s veřejností

Před uvedením do praxe je nový **membership program**, který je postaven na aktivnějším získávání členů a zároveň na výhodnější reciprocitě pro obě strany. Inspirovali jsme se v zahraničí, kde tyto programy slouží k navazování trvalejších a pevnějších vztahů mezi institucemi a členy klubu přátel, a také k aktivnější podpoře aktivit muzeí a galerií nad rámec jejich členství. Za vyšší členský poplatek nabízíme speciální, dá se říct personalizovanou nabídku služeb, která bude pro členy s vyšším příspěvkem šitá na míru podle jejich preferencí. K tomu účelu vzniká také nový způsob elektronické komunikace, který je právě implementován na naše stránky a upravuje se tak, aby korespondoval s naším pokladním systémem.

Přehodnotili jsme dosavadní tištěné materiály a rozhodli se místo dvouměsíční skládačky vydávat čtvrtletní magazín **KVARTÁL**, který bude díky většímu rozsahu přinášet čtenářsky přitažlivější a rozšířenější informace, a to jak k výstavám tak k dění v galerii i k událostem na české a zahraniční scéně. Chceme tak naši instituci ještě více otevřít veřejnosti a ukázat mimo jiné také na činnosti, bez kterých galerie nemůže existovat, které ovšem nejsou zvenčí tak patrné.

V rámci propagace veřejné plastiky jsme vydali knihu *“Ahoj socho”* s interaktivním obsahem, která slouží dětem i rodičům poznávání celého komplexu činností vedoucích ke vztyčení sochy či pomníku. Ve stejném duchu bychom rádi nadále oslovovali dětské publikum, třeba v souvislosti s našimi památkově chráněnými budovami.

Chceme pokračovat v edici průvodců našimi objekty, které patří k nejvýznamnějším památkám na území Prahy a upozornit tak na výsadu, které se nám tímto dostává, a na druhou stranu také na limity, jež provázejí naši práci v jejich prostorách. Jsme muzeum umění, které své síly distribuuje mezi výstavní program a péči o tyto vzácné objekty, a to je potřeba mít stále na zřeteli.

Jedním z dlouhodobých cílů je snaha pomocí sponzorských příspěvků a grantů **snížit výslednou cenu katalogů** a učinit z nich široce dostupnou tiskovinu. V současnosti jednáme s jedním z operátorů mobilních sítí o trvalém partnerství, které bychom rádi nasměrovali k tomuto účelu a také k pokrytí volného vstupu pro žáky a studenty, případně další nízkopříjmové skupiny.

Dále rozvíjíme dovednosti, které jsme odstartovali v první vlně pandemie, připravujeme další online formáty, záznamy výstav, nejen jako virtuální prohlídku pro veřejnost, ale také jako vhodný zdroj informací pro budoucí badatele (záznamy besed a komentovaných prohlídek, vlastní interpretace sbírkových předmětů žijícími autory apod.). Založili jsme edici podcastů, které moderují významní publicisté (P. Klusák, P. Vizina, vedoucí odd. PR Michaela Vrchetová). Pod vedením Zuzany Pištěkové ve spolupráci s Milošem Vojtěchovským rozvíjíme také program **EKOTROJA**, který je zaměřen na souvislosti umění a udržitelného rozvoje. Ideální prostředí se zázemím v trojské *Oranžerii* a tzv. záložní zahradě (včetně štěpnice a samotné barokní zahrady) je místem tematických programů o odpovědném chování k životnímu prostředí a zejména o možnostech jeho zkvalitňování a návratech k přirozenějším formám naší koexistence s přírodou.

V souvislosti s novou vizuální identitou měníme momentálně vzhled našeho webu, a to nejen jeho tvář, ale zejména obsah, který by měl být ještě přehledněji a jednoznačněji uspořádán. S novou identitou jsme si také dopřáli výrobu několika merkantilií, které by měly vznikat jak v souvislosti s významnými výstavními projekty tak nezávazně na nich. S velkým ohlasem se setkaly zejména ty, které doprovázely výstavu *Slovanské epeje* ve výročním roce 2018 a mohly bychom je tak v reedici nabídnout i v Moravském Krumlově.

Edukace

Naše práce je zaměřena na všechny věkové kategorie návštěvníků i na návštěvníky se specifickými potřebami (ve spolupráci s MHMP se skupinami sociálně vyloučených dětí i dospělých). Využíváme všechny formy vzdělávání od pravidelných komentovaných prohlídek s autory, kurátory a lektory, přes výtvarné dílny až po workshopy a nabízíme specializované metody těchto forem pro každou jednotlivou výstavu. Zaměřujeme se také na programy související s veřejnou plastikou (tematické nebo lokálně zaměřené procházky s lektory a s autory odborné literatury, pracovní listy k barokní plastice). S výtvarnými pedagogy na školách navazujeme kontakty, abychom jim usnadnili

zprostředkování našich výstavních projektů mezi jejich žáky a studenty. Pod odborným vedením Alexandry Brabcové jsme vypracovali koncepci spolupráce s externími lektory a plánujeme jejich online modifikaci, která by reagovala na aktuální situaci ve školství. Náš tým jako účastník mezinárodního projektu *App Your School* je pro tento úkol vybaven potřebnými zkušenostmi.

Vedoucí našeho edukačního oddělení Lucie Haškovcová byla po zásluze zvolena předsedkyní *Komory edukačních pracovníků Rady galerií ČR* a iniciuje řadu společných zasedání věnovaných novým a neotřelým metodám práce a široké výměně zkušeností. Budeme usilovat o statut *Metodického centra pro galerijní vzdělávání*, jehož součástí bude centrální knihovna *Komory edukačních pracovníků Rady galerií*. *PR oddělení* soustřeďuje dlouhodobě domácí i zahraniční odborné texty a publikace a bude usilovat o jejich volné zpřístupňování digitální formou pro zájemce z oboru i laiky.

Spolupráce se středními a vysokými školami pedagogického zaměření má dlouhou tradici a počet stážistů na našem pracovišti průběžně roste a tento trend bychom rádi udrželi i v budoucnosti. Vzdělávací aktivity našeho oddělení mají všeobecný respekt a GHMP si plně uvědomuje jejich široký význam pro akceptaci role muzea umění ve společnosti.

Péče o sbírky

Celé minulé období jsme usilovali o získání prostor pro **rozšíření depozitáře** a nakonec se nám podařilo získat druhý halový objekt v areálu *Bouchalka*, kde jsme již spravovali jednu z obou hal a přilehlé menší nemovitosti. Nyní máme hotový projekt využití celého areálu, který by měl v budoucnu zahrnout hlavní depozitář pro malbu, sochu, fotografii a nová média vybavený vyspělými technologiemi s oddělenými zónami pro jednotlivé podsbírky, dále restaurátorskou dílnu na papír, kamenickou dílnu, sádrovnu, pracovnu správce depozitáře, místnost ochranky a sociální zázemí pro všechny profese, a také halu pro veřejnou plastiku, která se postupně v barokním segmentu nahrazuje kopiemi. Čekáme na definitivní rozpracování projektu a koncem roku na stavební povolení. V příštím roce bychom za příznivých rozpočtových podmínek chtěli **zahájit první etapu realizace** v objemu 70 mil. Kč. Prozatím udržujeme stávající prostory v chodu s provizorním vybavením. Pouze depozitáře v Městské knihovně splňují všechny potřebné parametry, ale vzhledem k tomu, že byly koncipovány jako příruční, jsou v současnosti již za hranicí své kapacity.

Akvizice

Jako v předchozích letech plánujeme akvizice, které kopírují náš výstavní program, kdy získáváme od vystavujících umělců příznivé ceny. Pokud nám to solventnější soukromí sběratelé dovolí, budeme usilovat i o výjimečná díla na aukcích, kde se čas od času objeví příležitost doplnit jinak nedostupná díla. Daří se nám úspěšně rozšiřovat sbírku akčního umění, kde panuje stále větší konkurence, avšak vzhledem k tomu, že jsme byli mezi prvními institucemi s tímto zaměřením, máme v tomto směru určitá privilegia. Nyní je dle mého názoru důležité posílit kolekci šedesátých let minulého století, kde jsme již dokázali vytvořit pevný základ, stejně jako v segmentu 90. let, kde již zbývá poměrně málo příležitostí k získání důležitých přírůstků.

V minulém roce se v GHMP podařilo zahájit deakviziční činnost schválenou MHMP a CES. Začali jsme sbírkou malby a v současnosti se probíráme sbírkou plastiky. Předáváme širokému spektru zájemců díla, která reprezentují okrajové osobnosti (zejména z období normalizace - direktivně pořizované akvizice), přičemž se zároveň snažíme uchovat některé vhodné doklady charakterizující tuto dobu. Podobně budeme postupovat i ve sbírkové plastice, jejíž seznam bude předložen ještě letos. Proces třídění směřuje pochopitelně ke zkvalitnění celého fondu.

Veřejná plastika

Oddělení správy veřejné plastiky kromě starosti o námi kontrolovanou část veřejné plastiky, která zahrnuje nejen restaurování ale i průběžnou péči, administruje v současnosti program *Umění pro město*. Ten je nyní ve fázi, kdy se v široké programové škále představuje veřejnosti prostřednictvím akcí, výstav, workshopů a dalších formátů. Toto zárodečné období klade obrovské nároky na

organizaci mnoha souběžných akcí. V budoucnosti by mělo jít o administraci práce komise při MHMP a spolupráci na realizaci vybraných děl ve veřejném prostoru. Předpokládáme, že se zátěž na oddělení sníží a nebude potřeba jej personálně dále posilovat. Co je ale potřeba, je najít tomuto oddělení trvalé působiště. Nabízí se transformace jednoho z bytů v *Colloredo-Mansfeldském paláci*, kde se předpokládá budoucí centralizace dalších složek administrativy GHMP. V příštím roce bychom rádi zahájili tuto rekonstrukci jako další postupný krok celkové revitalizace paláce.

Slovanská epopej

míří do Moravského Krumlova. Sledujeme úpravy prostor a konzultujeme s vedením města další postup. Připravili jsme a dali k dispozici scénář k samotné expozici spolu s možnými doprovodnými výstavami, přednáškami a workshopy.

Budovy

V letošním roce nám byl svěřen do správy **ateliér Hany Wichterlové**. GHMP projevila o správu zájem před několika lety a předložila koncepci využití, nicméně Praha 1, která jej měla v majetku, nebyla v předchozím volebním období nakloněna jakémukoliv jednání s MHMP a až po změně samospráv došlo k dohodě. Zbývá ovšem dořešit přístup k samotné budově, která je neprodyšně ohraničena pozemky jiných vlastníků. Nyní probíhá pasportizace ateliéru a vklad do katastru. V příštím roce bychom chtěli získat stavební povolení a vzhledem k malému objemu stavby na jaře začít s realizací.

Na zámku **Troja** jsme v minulém období realizovali celou řadu oprav, uvádíme jen ty nejzřetelnější:

- nová krytina hospodářských budov

- restaurování třech velkoplošných figurálních reliéfů v obvodové zdi zahrady – tzv. prospektů, zcela zničených během povodní 2002

- oprava, odvlhčení a odsolení zdí barokní konírny s freskami

- přestavba tzv. domku zahradníka na restaurační prostor

- oprava opěrných zdí

- restaurování unikátního monumentálního slavnostního schodiště se sochařskou výzdobou bratří Hermannů, včetně stavební a sochařské části a podzemního Tartaru

- restaurování menšího schodiště, tzv. teatronu a zajištění jeho statiky

Troja potřebuje další nezbytné opravy, jako je narušení hlavic pilastrů na fasádě, pískovcových soklů tamtéž a střešní krytiny na samotném zámku, stejně jako fasáda na konírně a přilehlých prostorách.

Zahájili jsme v tomto směru první kroky a vyžádali si závazná stanoviska. Tato významná barokní památka vyžaduje neustálou pozornost, aby zůstala v dobré kondici. Opravy, které tu proběhly v 80. letech, jí příliš neprospěly, a dále ji citelně zasáhly povodně.

Vyhlásili jsme výběrové řízení na provozovatele restaurace v *Domě zahradníka*. Vzhledem k pandemii se převzetí prostor oddálilo, přesto jsme před uzavřením smlouvy. Dále bychom chtěli zvýšit komfort v *Ekooteliéru v Oranžerii* a pořídit sem další vybavení pro nejmenší děti. Program *EKOTROJA* by měl v budoucnu fungovat také v nyní uzavřené kavárně, kde bychom rádi spojili síly některého z progresivních kavárenských provozovatelů zaměřených na zdravou výživu s naším týmem rozvíjejícím environmentální programy.

Colloredo-Mansfeldský palác stojí před velice náročnou rekonstrukcí krovů a výměnou střešního pláště, kterou komplikuje nutnost předchozí fixace a restaurování nástropní fresky v tanečním sále. Vypsali jsme otevřenou soutěž na zajištění fresky, která by mělo být na podzim letošního roku vyhodnocena a následně plánujeme vybrat dodavatele na opravu krovů a střešní krytiny. Tyto práce by měly probíhat od jara příštího roku. Další kroky v projektu revitalizace se budou týkat restaurování fresky a výzdoby tanečního sálu a piana nobile, které by se mělo respektovat unikátně intaktní tvář tohoto prostoru.

Dům U Kamenného Zvonu vykazuje bohužel velké ztráty na plastické výzdobě fasády a pracujeme nyní na její záchraně s orgány památkové péče a restaurátory. V příštím roce by měl být vybrán definitivní postup vedoucí k fixaci opuky na okenních ostěních a na dalších ohrožených prvcích. Osvětlení ve výstavních prostorách je již za svou životností a budeme usilovat o jeho výměnu.

Současné zdroje jsou nejen ohleduplnější k výtvarným dílům, ale zároveň k životnímu prostředí, jejich spotřeba je nižší a efektivita vyšší.

Městská knihovna má zastaralé sociální zařízení, které budeme v prodloužené pauze rekonstruovat spolu s osazením nového mobiliáře recepce, šatny a bookshopu, který tu citelně chyběl. Podobně jako v *Domě U Kamenného zvonu* budeme realizovat návrh ateliéru Josefa Pleskota, který se ujal zlepšení návštěvnického komfortu v obou případech s velkou odpovědností.

V **Bílkově vile** proběhne oprava izolace na terase. Během poslední rekonstrukce nebyly dodrženy některé technologické postupy a zatékání terasou ohrožuje místnosti archivu Fr. Bílka.

Výše zmíněný **Areál Bouchalka** bude rekonstruován v moderní depozitář se všemi bezpečnostními a technologickými prvky nezbytnými k ochraně sbírkového fondu včetně alternativního zdroje energií, Jeho kapacita by měla pokrýt potřeby GHMP minimálně na 20 let dopředu.

V ostatních objektech se bude jednat pouze o běžnou údržbu.

Ekologie

GHMP bude aktivně zmírňovat dopady své činnosti na životní prostředí a ve všech objektech usilujeme o snižování spotřeby energií výměnou světelných zdrojů za led zdroje. Chystáme se inovovat postupně veškerý světelný park, který představuje zásadní míru naší spotřeby energií.

Náš vozový park také vyžaduje modernizaci a vyměňujeme vozidla za nízkoemisní. Pro transporty na krátkou vzdálenost a při hospodaření v *Troji* používáme elektrovozidla. Vytváříme efektivní harmonogramy svozů na výstavy při zachování řádné péče o zápůjčky.

V současnosti zvyšujeme dohled nad efektivním tříděním odpadů a pořizujeme příslušné vybavení. Recyklujeme materiál z výstavního fundusu a některé prvky využíváme po úpravách opakovaně. Kvalitní mobiliář uschováváme pro další použití, nebo jej nabízíme k odprodeji jiným institucím.

Úkolem do budoucna bude ve spolupráci s architekty pokud možno redukovat vestavby dočasné paneláže, které tvoří stále významnou část nákladů i odpadu.

K tomu všemu lze přičíst také naši programovou nabídku s orientací na výchovu k odpovědnosti za životní prostředí.

Personalia

V souladu s ambicí získat statut vědeckovýzkumného pracoviště by měla vzniknout funkce **zástupce ředitele pro vědu, výzkum a odborné činnosti**. Oddělení sbírek plánují posílit o samostatnou funkci registrátora. Agenda registru je jen obtížně zvládnutelná spolu s plnohodnotnou prací kurátora. Chybí také specialista na konec 19. a první polovinu 20. století, který by pomohl rozšířit badatelský dosah našeho týmu tak, abychom pokryly celé časové rozpětí našich sbírek. Zde je však možná i forma externí spolupráce na projektové bázi. V nebývalé míře se rozrůstající náročné projekty rekonstrukcí a zdá se být efektivní soustředit správní činnosti pod pravomoc **zástupce ředitele pro koordinaci péče o objekty a obchodní sféru**.

Finance

Během celého mého působení v GHMP hospodařila galerie vždy s vyrovnaným rozpočtem a dařilo se jí vytvářet díky dobře organizované doplňkové činnosti i slušné rezervy.

Výhled do příštích dnů samozřejmě neopravňuje k velkému optimismu a zdroje našich rezerv jsou v tomto roce omezené. Vzhledem k dopadům pandemie počítáme i s možnými rozpočtovými restrikcemi, se kterými se hodláme vypořádat omezením některých činností a v případě dočasného uzavření nastavením a rozvinutím nových způsobů komunikace s veřejností prostřednictvím on-line aktivit.